

ROSA I BJERK GROB U LEDU

Preveo s engleskog
Nikola Pajvančić

Laguna

Naslov originala:
Satu Rämö
Rósa & Björk

Copyright © Satu Ramo, 2023

First published in Finnish with the original title Rosa & Björk
by Werner Söderström Ltd (WSOY), Helsinki, in 2023.

Serbian translation published by arrangement with
Bonnier Rights Finland, Helsinki.

Copyright © 2026 za srpsko izdanje, Laguna

*Na kraju puta videću te
kako me čekaš raširenih ruku
Vratio sam se kući,
da, vratio sam se kući.*

*Ég er kominn heim,
stihovi Jona Sigurdsona (1960)*

PRE

Prvo poglavlje

1994, *Isafjerdir*

Velike, mokre pahulje sve su brže padale i razmazivale se po vetrobranu poput krupnih muva. Bio je novembar, početak zime. Dani su bili mračni na putu do posla, mračni na povratku kući. Sunce je na severnom nebu izlazilo tek na nekoliko sati, ali je ostajalo skriveno iza planina koje opkoljavaju grad. Meštani su čitavu zimu provodili u senci.

Čoveku je vilica poigravala i čvrsto je stezao volan. Znao je da kasni, i to mnogo. Pre sat vremena auto mu je upao u smet i trebalo mu je dugo da ga otkopa. Neće stići.

Auto se kretao previše sporo, ali nije se usuđivao da vozi brže: još nije stavio zimske gume, a put je bio klizav. Ako bi ubrzao, mogao bi da sleti s puta i onda bi tek sve propalo.

Ionako nije trebalo da bude ovde, nije smeo da se u sve ovo uplete. Proklinjao je sebe što je pristao. Mada zapravo i nije imao izbora. Ko bi zaposlio usamljenog, neobrazovanog čoveka poput njega? Omiljena rečenica njegove pokojne bake bila je: *Kad jednom počneš da igraš, ne možeš ponovo da mešaš špil.* Moraš da igraš s kartama koje ti podele. Njegova baka je

rano ostala udovica i sama je brinula o čoporu dece, muzla krave i solila bakalara. Puko spajanje kraja s krajem zahtevalo je mnogo napornog rada. I sada je tako bilo. On je morao da prihvata sve fizičke poslove koje mu ponude, bili oni legalni ili ne. Od ovih drugih zarađivao je više, a novac mu je bio preko potreban. A ovo je bio dobro plaćen posao.

Čovek je povukao rukav sivkastog džempera i pogledao na sat. Četiri. Mećava je nekako već stigla s mora. Prokletstvo. U prognozi su rekli da sneg neće početi pre mraka.

Posle kružnog toka put je delovao očišćeno. Odlučio je da rizikuje i doda gas. Sneg je sve gušće padao, ali on je uspevao da se orijentiše pomoću uličnih svetiljki koje su se nizale duž puta.

Onda je ugledao nešto što je ugasilo iskru nade u njemu. Školski autobus. Vozilo sa decom prošlo je u suprotnom smeru. Preplavilo ga je razočaranje. Zakasnio je.

Na sledećoj raskrsnici skrenuo je levo. Zaustavio se ispred zgrade u kojoj je stanovao, isključio motor i razmišljao.

Protrljao je čelo, na kome su izbile kapljice znoja. Ožiljak ga je svrbeo. Uvek ga je svrbeo kad se uznemiri. Nekoliko puta ga je zagrebao debelim noktom kažiprsta. Čisto blaženstvo. Gurao je nokat u izbrazdanu, hrapavu kožu i strugao gore-dole. Duboko je uzdahnuo i nastavio da se češe. Znao je da je čačkanje ožiljka glupo, ali je olakšanje toliko prijalo da nije mogao da odoli.

Sada je znao šta treba da uradi. Školski autobus će se zaustaviti nekoliko puta. Preteći će ga i odvesti se do onog stajališta, pa će tamo da sačeka. Tako će uraditi. Naravno.

Upravo je okretao ključ u kontakt-bravi kada je s leve strane primetio neki pokret. Ulazna vrata su se otvorila. Okrenuo se i video dve devojčice kako izlaze. Zaustavile su se na uglu zgrade, očigledno da o nečemu porazgovaraju. Pogrbile su se, da se zaštite od snežnog kovitlaca.

Šta te devojčice još tu rade? Školski autobus je otišao. Pono-vo je protrljao ožiljak i razmislio. Možda su zakasnile. Uspravio

se, ali nije pokrenuo auto. Polako. Nije želeo da privlači pažnju na sebe.

Pažljivije je pogledao devoјčice. Njihov izgled se poklapao s opisom koji je dobio od stranke kad je prihvatio posao.

Stranka. Tako je zvao svakoga ko je bio spreman da mu plati za razne usluge. Današnji zadatak delovao mu je bizarno, ali je ponuđena suma bila tolika da je odbacio sve sumnje i prihvatio.

Trebalo je da budu tri devoјčice, ali on je video samo dve. Gde je treća? Kratko je osmotrio okolinu, ali nikoga nije video. Neka. Uradiće šta je obećao, pa šta bude.

Dve devoјčice, jedna malo viša od druge. Zimske kape od jagnjeće kože, mlađa u zimskoj jakni s krznenim okovratnikom. Viša je imala crveni ranac s ponijem. I dalje su nešto pričale. Manja je pokazivala na cipele i plakala. Veća je uhvatila manju za ramena i šapnula joj nešto na uho.

Onda su devoјčice krenule. Sitnim, opreznim koracima uputile su se ka glavnom putu, zaklanjajući lice rukama od snega koji šiba.

Glavni put vodio je samo u jednom smeru, dalje od centra grada. Nije odvajao pogled od dve pognute figure. Čekao je dok nije procenio da su odmakle dovoljno daleko, i tek tada je pokrenuo auto. Devoјčice se nijednom nisu osvrnule. Hodale su jedna iza druge uz ivicu puta. Krenuo je kada su stigle do crkve i krivine.

Mećava je naterala sve ljude u kuće. Kad je vreme ovako loše, napolju su samo oni koji baš moraju. Saobraćaja jedva da je bilo. Video je sivi automobil kako prolazi pored devoјčica na putu ka gradu, ali nije čak ni usporio.

Odlično. Ovo je odlično, pomislio je. Stranka će biti zadovoljna; on će biti zadovoljan. Obaviće posao i svi će biti na dobitku.

Dobro, za devoјčice baš i nije bio siguran. Nije znao šta tačno da misli o njima. Nije ih poznavao i motivi stranke nisu mu bili potpuno jasni. Nervozno je zadobovao prstima po volanu. Nema veze, nije njegova dužnost da razume. Zato nije ni počinjao da se pita zašto treba da pokupi devoјčice niti gde će

završiti. Obaviće ono što je obećao i uzeti drugu polovinu honorara. Posle toga će sve zaboraviti, kao da se ništa nije dogodilo.

Prošlo je nekoliko minuta i sneg je popustio. Zadovoljno je isključio brisače. Misli su mu odlutale ka novcu koji mu uskoro sledi. Ka svim divnim stvarima koje će mu taj novac omogućiti. Imaće učešće za sopstveni stan. Moći će da malo prekine s nesnosnim fizičkim poslovima na otvorenom, prepustiće to nekom drugom, i jednom će za promenu moći da se posveti uživanju u životu. Njegovo rošavo lice razvuklo se u samoza-dovoljan osmeh.

Zaustavio se uz ivicu puta. Hteo je da sačeka da devojčice još malo odmaknu.

Veća je uzela manju za ruku pa su ubrzale korak.

Čovek se osmehnuo kada je shvatio kuda idu. Nisu krenule planinskim putem kući; ući će u novi tunel koji je povezivao tri sela. Još nije bio otvoren za saobraćaj, ali su gotovo svi meštani znali da je završen. Tunel je sada prolazio kroz čitavu planinu.

Sneg je ponovo gušće padao. Popodnevna svetlost je slabila. Ubrzo će napolju biti mračno kao u tunelu. Čovek se podrugljivo osmehnuo i ponovo počeo ožiljak. Namere devojčica savršeno su mu odgovarale. U tunelu neće biti nikoga drugog, neće biti nijednog svedoka onoga što će se dogoditi.

Držao je razmak od nekoliko stotina metara između sebe i devojčica, dok ih je posmatrao kroz vetrobran. Korak po korak, devojčice su stupale u tunel. Poslednje što je video bio je crveni ranac. A onda su devojčice nestale.

Još jednom se hitro osvrnuo oko sebe. Nije bilo nikakvih pokreta. Nije bilo ljudi, nije bilo vozila. Okruživao ga je sumrak kasnog popodneva koji je svakog časa postajao sve gušći. U žutim plastičnim kesama na zadnjem sedištu nalazila se odeća na kojoj je stranka insistirala i nekoliko plišanih igračaka. Poslednji put je protrljao ožiljak kažiprstom malo duže, uživajući u svakom trenutku.

Zatim je pritisnuo gas i automobil je nestao u ulazu tunela.

Drugo poglavlje

Leto 2008, Isafjerdir

Sako mu je stajao kao saliven, iako je zbog niske stolice morao da se nezgrapno nagnje unapred jer je bio visok. Pokušao je da ispruži noge ispod stola. Nije shvatao zašto bi neko želeo da u svom domu ima te neudobne danske dizajnerske stolice. Nameštaj boje konjaka nije mu delovao naročito lepo, ali se, slutio je, slagao uz nenametljiv skandinavski dekor. Jedna stolica verovatno košta više od mesečne kirije za garsonjeru u centru Rejkjavika. Čovek bi pomislio da se za te pare bar može udobno sedeti. Očigledno ne. Odmaknuo je stolicu od trpezarijskog stola, ispravio leđa i prekrstio noge.

„Ove stolice su noćna mora“, rekao je čovek s naočarima, sipajući visokom čoveku šolju vrele kafe. Objasnio je da mu se ne dopada ukus njegove žene, ali da je naučio da ga trpi. „Bolje se slažemo kada ona može da radi sa kućom šta god želi. A kada je ona srećna, i ja lakše dobijem ono što želim.“ Značajno je namignuo i vratio hromirani bokal za kafu na postolje.

Visoki čovek se tiho nasmejao i uzeo pavlaku. Medicinske sestre na poslu su frižider u sobi za pauzu uvek punile onim

odvratnim obranim mlekom. Promešao je kafu srebrnom kašičicom, otpio gutljaj i sklopio oči. Gusta pavlaka naglasila je bogat ukus jako pržene kafe. U tom trenutku, život je delovao savršeno.

Činilo se da i njegov stari prijatelj lepo živi. Kuća je bila čudesna: prostrana i puna svetla, najmanje dvesta kvadrata. Bašta je bila savršeno održavana, a činilo se da u dvorištu žubori fontana. Zidove su krasila dela savremenih skandinavskih umetnika. Blistavi novi kuhinjski uređaji delovali su kao sa pažljivo snimljene fotografije iz najnovijih časopisa za uređenje enterijera.

„Divna kuća“, rekao je. „Nisam ranije bio ovde.“

„Preselili smo se pre nekoliko godina. Trebalo nam je više prostora“, rekao je čovek s naočarima, sedajući s druge strane stola.

Gurnuo je kutijicu s pralinama. „Probaj belgijsku čokoladu. Kad sam bio poslom u Brižu otkrio sam jednu neverovatnu radnju. Sad ih povremeno naručujemo.“ Zagonetan osmeh raširio mu se licem dok je uživao u poslastici. „Da ne spominjem kako je žena koja ih pravi zaista posebna.“ Rukama je opisao ženske obline. „Pogodnosti za redovne mušterije su toliko primamljive da sad lično svraćam po poklone koje nosim kući.“

Visoki čovek je prasnuo u smeh i odmahnuo glavom. „Nimalo se nisi promenio.“

„A zašto da se menjam? Šta nije pokvareno, ne treba popravljati“, rekao je čovek s naočarima, uzimajući novu pralinu.

Nakratko su ćutali da uživaju u ukusu čokolade. Onda se visoki čovek ponovo promeškoltio na stolici. Nije imao mnogo vremena. Za trideset minuta je trebalo da bude na dužnosti, da počne da prima pacijente. Smrtonosno dosadna večernja smena ove nedelje je zapala njemu. Deca s upalom uha, farmeri koje su ritnuli konji, merenje krvnog pritiska, obnavljanje recepta. Njegova privatna ordinacija u Rejkjaviku bila mu je glavni

izvor prihoda, ali je povremeno morao da prihvati dežurstva u javnom sektoru da bi zadržao lekarsku licencu. Više je voleo da to radi u ruralnim oblastima, gde su honorari bili bolji.

„Dakle, zašto si me pozvao na kafu usred radnog dana?“, upitao je.

Čovek koji je sedeo preko puta skinuo je okrugle naočare, protrljao kapke kažiprstom i palcem pa ih ponovo stavio. Pružio je ruku ka obližnjoj polici, uzeo plavu fasciklu i spustio je na sto pred sebe.

„U ovoj fascikli nalazi se jedan papir sa jednim imenom. Ti si pregledao tu osobu. Sada je njena dokumentacija misteriozno nestala.“ Gurnuo je fasciklu preko stola i značajno pogledao prijatelja. Naglasio je svoje reči tako što je tripudijacijom kažiprstom po fascikli: „Razumeš? Nestala. Nezgodno je, ali takve stvari se ponekad dešavaju.“

Visoki čovek je oklevao. Onda je uzeo fasciklu, skinuo gumice i otvorio je. Kada je ugledao ime odštampano na papiru, trgao se. Naravno da se sećao pacijentkinje. Bio je to izuzetno gadan slučaj. Ovaj zahtev delovao je nemoguće. Nikako nije mogao da...

Čovek s naočarima se nakašljao i jedva primetno povisio glas. „Vidim da oklevaš. Nema potrebe. Nije to tako strašno kako izgleda na prvi pogled. U krajnjoj liniji, govorimo o sitnicama. Sve će biti gotovo očas posla.“

Fascikla u ruci visokog čoveka delovala je lepljivo. Spustio ju je. Utroba mu se prevrnula i obuzela ga je mučnina. Gusta kafa pekla mu je želudac.

„Prosta stvar! Dokumentacija nestane, a ti dobiješ onu parcelu koju već godinama merkaš. Srediću da gradska skupština glasa o tome sledeće nedelje“, nastavio je čovek s naočarima i spojio prste ispod brade.

Parcela. Visoki čovek je godinama pokušavao da kupi tu parcelu u vlasništvu okruga. Imao je ideju za veoma unosan posao. Strani investitori već su bili okupljeni, teren je bio

pripremljen. Sada mu je trebalo samo zemljište. Kada bi ga dobio, novac bi samo pljuštao.

Fabrika za preradu ribe bila bi njegov put do bogatstva. Nije imao nameru da ostatak života provede pipkajući tela nepoznatih ljudi i slušajući njihove žalopojke. Plata mu je bila dobra, to je tačno, ali se od medicine nikada neće istinski obogatiti. Postrojenje za preradu uzgajanog lososa bilo je nešto sasvim drugo. Zaradio bi ogromne pare. Pokrenuo bi proizvodnju i posle nekoliko godina sve prodao norveškim investitorima. Predugovori su već potpisani. Njegov dugoročni plan bio je da ostavi lekarski poziv i u potpunosti pređe u poslovni svet. Želeo je da se probije u više krugove, da pobegne s ovog ubogog ostrva. A fabrika za preradu ribe igrala je ključnu ulogu u tim planovima.

Visoki čovek je uzeo bokal sa stola i sipao sebi čašu hladne vode. Prisilio se da razmišlja racionalno. Situacija je zahtevala čelične živce. Dobar plan, beskompromisna egzekucija. Bez oklevanja. Napad kada protivnik nije spreman. To je pročitao u svojoj omiljenoj knjizi – *Umeće ratovanja* Sun Cua. Upravo tako će on da postupi; nema druge.

Spustio je praznu čašu, ustao, gurnuo neudobnu stolicu nazad pod sto i uzeo fasciklu. Zatim je pružio ruku, i dogovor je sklopljen.

SADA

Treće poglavlje

Rejkjavik, februar 2020.

Blagi, rani prolećni povetarac mrsio je dugu kosu detektivke Hildir Runarsdotir i dizao joj pramenove ka severu. Savila je peškir i spustila ga na klupu pored ranca, pa je obula jeftine bele sandale. Sandale su bile neophodne, jer je obala često bila posuta krhotinama stakla i drugim otpacima. Prešla je preko bledeg peska i prošla pored mola. Laguna iskopana s desne strane bila je topla; zbog termalnog izvora koji je sproveden u more temperatura je stalno bila iznad petnaest stepeni. Hildir je prošla kraj tog dela i uputila se ka nezagrejanom moru. Izula je sandale i zakoračila u ledenu vodu.

Studen ju je prvo zapljusnula po člancima, a zatim po koljenima. Peščano dno prijatno joj je masiralo tabane. Na drugoj strani zaliva dizale su se priobalne kuće Kopavogira. Kada joj je voda stigla do stomaka, uronila je i zaplivala.

Smetalo joj je što mora da deli plažu s drugim ljudima. U moru je oduvek nalazila tišinu i spokoj, bez prisustva drugih. Iako je proleće bilo tek na pragu, gradska plaža u Rejkjaviku bila je začuđujuće puna. Plivanje u hladnoj vodi je poslednjih

godina postalo veoma popularno, i to se videlo. Obala je bila prepuna plivača u neoprenskim odelima i rukavicama, koji su glasno pričali jedni s drugima.

Hildir nikada nije koristila opremu kada je plivala u hladnom moru. Oblačila je neoprensko odelo za surfovanje, ali je plivanje bilo nešto drugo. Studen je trebalo osetiti na koži. Želela je da se s vremena na vreme propisno rashladi. Kako se hladnoća širila od tabana ka središtu tela i grudima, srce joj je usporavalo. To ju je smirivalo.

Pošto je preplivala dobrih dvesta metara, začula je kako neko s obale više na nju. Zdepast stariji muškarac u belom frotirskom mantilu stavio je ruke oko usta i vikao: „Ne smeš toliko da se udaljavaš!“

Hildir je ljutilo što mora da stane. Mahnula je čoveku i podigla palac, da mu stavi do znanja kako je sve pod kontrolom.

More je Hildir bilo sve. U njemu je ublažavala tugu i pronalazila radost. Pružalo joj je samoću i priliku da se bori sa nečim što nikad neće moći potpuno da savlada. Volela je da surfuje. To je u Reykjaviku, međutim, bilo teško, jer nije bilo ni talasa ni pustih plaža na kakve je bila navikla kod kuće, u Vestfjordsu.

Hildir je grad dobro poznavala iz studentskih dana: u prestonici je pohađala policijsku akademiju i posle je ostala da radi nekoliko godina. Kada je policijska stanica u njenom rodnom mestu objavila da traži detektiva i nekog ko će voditi ruralnu jedinicu za nestalu decu, Hildir se prijavila i dobila posao.

Povratak u Isafjerdur protekao je dobro. Poslednjih deset godina njen život bio je prilično stabilan. Hildir je osećala da joj je mesto tu, između strmih planina i uzburkanog mora. Mnogima su surove sile prirode i mračne zime izazivale teskobu, ali ne i njoj. Njoj su neumorni vetar i ogromni talasi koji su šibali obale gradića donosili spokoj i bistrili joj misli. Postavljali su granice koje su je primoravale na stabilnost.

Sam život je ponekad umeo da bude nepodnošljiv. Kada bi je obuzeo nemir, Hildir bi se povlačila u sopstveni svet. Osećala bi se izdvojeno od ostatka sveta. Težina u grudima i stomaku bi nadošla i otežavala joj disanje. Kada bi se to dogodilo, želela je samo da se sakrije u studeni olujnog mora.

U poslednja dva meseca imala je tek nekoliko prilika da surfuje, i zbog toga je, bez sumnje, u poslednje vreme bila toliko napeta.

Pre mesec dana morala je da se privremeno vrati u prestonicu. Tumi Ejnarson, prijatelj i kolega iz rejkjavičkih dana, nezgodno je pao na poslu i povredio koleno. Pretpostavljali su da će bolovanje trajati dva meseca. Hildir je obećala da će ga zameniti, jer joj je njegovo prijateljstvo mnogo značilo, kao i zato što je zatražio baš nju. On je bio na čelu nacionalne jedinice za nestalu decu. Gradski život joj, međutim, nije prijao. Sedenje u saobraćajnoj gužvi, građevinska buka i neprekidan priliv slučajeva iscrpljivali su je. Čeznula je da se vrati u Isafjerd. Srećom, Tumiju je ostalo još samo nekoliko nedelja bolovanja.

Uskoro će pobeći odavde. Možda će to ublažiti nemir koji ju je mučio poslednjih nekoliko dana. Bilo je to dobro poznato osećanje, koje ju je pratilo još od malih nogu. Hildir je znala da je njena baka nekada bila jedna od najpoznatijih islandskih vidovnjakinja; Hrabrtina je proricala budućnost i ljudi su dolazili kod nje po savete. Prema narodnom predanju, vidovnjački dar se nasleđivao, ali se nije prenosio na sve. Tina, tetka kod koje je Hildir živela u mladosti, smatrala je da je Hrabrtinin vidovnjački dar preskočio jednu generaciju i prešao na Hildir. Sama Hildir nije bila sigurna u to. U suštini, nije mnogo verovala u gatare i bajke. Ipak, ponekad bi se desilo da predvidi neki udes ili nasilje neposredno pre nego što bi se dogodili. Ali nije mogla ništa da učini da ih spreči.

Pre nekoliko nedelja Island je potresla tragična avionska nesreća. Mali avion srušio se u more odmah po poletanju, i

pilot je poginuo. Nekoliko dana pre nesreće Hildir je bila neobično uzrujana, pa je nije iznenadilo kada je čula za udes. Očekivala je nešto slično.

Kada je bila mlađa, Hildir se strastveno nadala da će ta predosećanja doneti neke konkretne informacije. Da će bar tako biti od neke koristi. Međutim, morala je prosto da trpi spoznaju da će se desiti nešto loše, bez ikakve predstave šta ili kome. Nije mogla da pobegne od te nemoći pred nadolazećom katastrofom. Kako su godine odmicale, samo je pokušavala da nauči da to prihvati.

Hildir je još nekoliko puta zamahnula rukama, prosecajući ledeno more. Kada su se približile skupe kuće na obali Kopavogira, okrenula se. Udahnula je, zaronila i zamahnula nogama. Šum vode ispunio joj je uši, a niz sitnih mehurića izbio joj je iz usta. Osetila je poznato peckanje u plućima. Još nekoliko zamaha, pa je pustila da joj telo izroni. Kada joj je glava izbila na površinu, halapljivo je usisala vazduh.

Hildir je izašla iz mora i krenula ka pesku, iscedila dobar deo slane vode iz dugačke kose i obula stare sandale.

Čovek u frotirskom ogrtaču stajao je s rukama demonstrativno prekrštenim na grudima. Prekorno ju je gledao. „Takvo ronjenje zimi je opasno po zdravlje.“

Hildir je cupkala na desnoj nozi da izbaci vodu iz uha. Njegova napadna brigada išla joj je na živce: znala je da nekom sredovečnom muškarcu niko ne bi davao neželjene savete o plivanju.

„Navikla sam na hladno more“, rekla je jednostavno prolazeći pored njega. „Ja sam iz Vestfordsa.“

Krv joj je strujala venama. Posle hladnoće osećala je sigurnu toplotu. Plivanje je donekle ublažilo onu težinu koja je nastala u njoj. Presavila je peškir, spustila ga na drvenu klupu i kratko sedela na hladnom vazduhu. Osećaj vetra na njenoj koži ledenoj od mora bio je divan.

Razmišljala je. Teskobni osećaj obično bi prošao pošto se nesreća desi, ali se sada nastavio i posle pada aviona. I dalje se

osećala pomalo nelagodno. Sećala se da je taj osećaj prvi put iskusila ujutru onog dana kada su nestale njene sestre Rosa i Bjerk. Nestale su dok su se vraćale kući iz škole, i više ih niko nikada nije video.

Taj nerešeni slučaj mučio je Hildir čitavog života. Kada je tokom jedne zamršene istrage ubistva prošle jeseni naišla na nove informacije o davno nestalim sestrama, u njoj se rasplamsao plamičak nade. Odeća koju su sestre imale na sebi kada su nestale nađena je zakopana uz gomilu kostiju. Ali Akslar-Haukon je u Rejkjaviku analizirao odeću i kosti i utvrdio je da nisu ljudske.

Patolog Haukon Bjarnason dobio je taj upečatljiv nadimak još na fakultetu, kada je igrao glavnu ulogu u studentskoj predstavi o Akslar-Bjernu, islandskom serijskom ubici iz šesnaestog veka. U ulogu se uneo s toliko žara da su ga prozvali Akslar-Haukon, po sekiri, omiljenom oružju tog ubice.

Hildir je bila zahvalna svom drugu što je analizirao kosti. Nadala se da će novootkriveni predmeti pružiti nove tragove o sudbini njenih sestara, ali pokazalo se da je ta nada uzaludna. Tragovi je nikuda nisu odveli i nije uspela da otkrije ništa novo.

Dok je Hildir posmatrala brbljivu gomilu, osetila je nagoveštaj prolećne svetlosti. Uskoro će se dani produžiti a zatim će stići leto. Svejedno, trebalo joj je nešto da je trgne iz onog osećaja. Današnji slabašni talasi nisu doneli dovoljno olakšanja; moraće da smisli nešto drugo. Ustala je i krenula ka svlačionici. Pošto se obukla, izvadila je telefon iz torbe i otvorila odgovarajuću aplikaciju.

Četvrto poglavlje

Vestfjords, februar 2020.

Drveni pod je zaškripao kada je lovac čučnuo i provirio kroz prozor. Dve ptice vinule su se iznad snega; sem toga, sve je bilo nepomično. Bilo je rano več. Sunce će uskoro potonuti iza planina, ali je trenutno i dalje širilo blagu svetlost po okolini. Čulo se samo šištanje lovčevog disanja. U vazduhu se osećao dašak ulja i metala.

Drvena kućica nalazila se usred otvorene pustare. Unutra je bilo jednako hladno kao i napolju, ali su zidovi pružali zaštitu od vetra koji je šibao preko visova.

Lovac je pomilovao toplu cev puške sako 85 i zadovoljno huknuo. Kundak je bio od nauljene orahovine. Dodir je prijaio njegovim golim dlanovima.

Uzeo je crni cilindar s police duž šireg zida. Blago ga je stegao. Prigušivač će utišati pucanj. Ta naprava je imala i druge dobre osobine: zaklanjala je plamen na vrhu cevi i poboljšavala preciznost.

Pošto je stavio okvir, lovac je ubacio metak u cev, spustio osigurač i seo, oslanjajući cev na prozorsku dasku. Stojeći položaj bio bi previše nesiguran za takav hitac.

Trenutak će uskoro doći. Lovac se sagnuo da proviri kroz teleskopski nišan, i onda je samo čekao. Prošao je trenutak, pa još jedan. Onda se meta koju je očekivao pojavila na končanici.

Spusti osigurač, još jednom osmotri metu, zadrži dah, stisni usne. Stavi prst na obarač. Čas kasnije, povuci ga.

Pogledao je kroz dvogled da potvrdi. Metak je pogodio pravo u centar.

Peto poglavlje

Rejkjavik, leto 2016.

DISA

„Očekujemo da će se danas u centru Rejkjavika okupiti više od trideset hiljada ljudi. Oni koji dolaze iz drugih delova grada treba da imaju u vidu da je gradsko jezgro zatvoreno za saobraćaj. Autobusi će do jedanaest sati saobraćati izmenjenim trasama. A sada, vremenska prognoza...”

Radio je trešao sa zvučnika obližnjeg kioska za viršle. Disa je spustila ruke i zarila prste u mršave butine. Pokušavala je da se smiri. Autobusi koji su ranije tog dana preusmereni dodatno su joj zakomplikovali put. Narodna kuhinja nalazila se pored velikog tržnog centra, nekoliko kilometara istočno od starog gradskog jezgra. Disa je autobusom otišla tamo i napunila ranac hlebom i konzervama, ali je na povratku u grad autobus umesto ka stanici skrenuo iz centra. Morala je da pešači više od pola sata sa stanice na kojoj je sišla do svog suterenskog stana u Nenigati.

U stanu je sve otišlo dođavola. Da je stigla kući ranije, ne bi naletela na stanodavce – Palija i Ejrikira. Rekli su joj da može da jeftino živi kod njih preko leta, kada će Hilmar izaći iz zatvora pa će mu ponovo trebati njegova soba.

Disina soba od deset kvadrata bila je nekadašnja ostava iza stana. Nije imala prozore a vrata nije mogla da zaključa iznutra. Nije gajila nikakve iluzije o tome kakvi su skotovi Ejrikir i Pali. Ali nije imala izbora. Dojadio joj je život na ulici.

Disa je bila rešena da, ma šta se desilo, više nikada ne bude beskućnica. To je bilo previše opasno. Sem toga, nije mogla da podnese poglede prolaznika. Užasno se stidela što po čitave dane nosi sve svoje stvari sa sobom.

Iz prethodnog smeštaja izbacili su je tog proleća jer su čitavu zgradu preuređivali u *Er-Bi-En-Bi* apartmane za turiste. Prethodna kuća, u kojoj je imala sreće da gotovo dva meseca živi sa još nekoliko mirnih beskućnika, oštećena je u požaru.

Pošto su je izbacili, naletela je na Palija i Ejrikira. Svi su se oni motali u istoj ekipi oko autobuske stanice Hlemir, u većitoj potrazi za drogama. Ko je imao para, kupovao je. Ako uzmeš na veresiju, plaćao si na vreme ili si imao ozbiljnih problema. A žene su uvek plaćale skuplje od muškaraca; Disa je to znala iz ličnog iskustva.

Današnji dan je to potvrdio. Dugovala je Ejrikiru nešto novca za dozu od pre nekoliko nedelja. Trebalo je da plati najkasnije juče, ali nije mogla. Nije imala para. Prekjuče je drpila nekoliko tašni u jednom turističkom kafiću, ali joj to nije pomoglo. Ni u jednoj nije bilo gotovine niti stvari koje je mogla brzo da unovči.

Kada se Disa vratila u stan sa hranom, Pali i Ejrikir su je čekali u kuhinji. Ejrikir je bio besan, i to s pravom. Dugovala mu je a dugovi moraju da se plate u dogovorenom roku. Pravila su jasna.

Iako je znala da je to uzaludno, Disa je zamolila da joj da još malo vremena. To je samo dodatno razjarilo Ejrikira pa ju je ošamario. Posle šamara, Disa je odlučila da prestane da moli. Prihvaćiće posledice i ono što je čeka. Pošto ju je gurnuo i ispreturao joj džepove, Ejrikir ju je odvuкао u svoju sobu i strgao odeću sa nje.